

Forvaltningsrevisjon av økonomistyringen - Rapport

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Skaun kommune

Møtedato

07.05.2025

Saknr

19/25

Saksbehandler Ola Lund Renolen

Arkivkode FE-217, TI-&58

Arkivsaknr 24/339 - 8

Forslag til vedtak

Kontrollutvalget støtter i all hovedsak revisors anbefalinger og oversender rapporten til kommunestyret med følgende forslag til vedtak:

1. Kommunestyret tar rapporten om byggesaksbehandling til orientering
2. Kommunestyret ber kommunedirektøren om å følge opp revisjonens anbefalinger ved å:
 - a. Oppdatere økonomireglementet og delegeringsreglementet.
 - b. Etablere risikovurderinger til alle med økonomiansvar.
 - c. Styrke opplæring i økonomiarbeid for ledere med økonomiansvar.
3. Kommunestyret ber kommunedirektøren om en skriftlig rapport av oppfølgingen av punkt 2 innen 22.09.2025 for behandling på kontrollutvalgets møte 08.10.25.

Vedlegg

Forvaltningsrevisjonsrapport økonomistyring - Skaun kommune

Kommunedirektørens uttalelse til endelig rapport fra forvaltningsrevisjon - økonomistyring

Saksopplysninger

I sitt møte 29.05.2024 (sak 22/24) bestilte kontrollutvalget en forvaltningsrevisjon med tema økonomistyring, som en oppfølging av kommunestyrets vedtak den 14.05.2024, sak 26:

“I lys av den anstrengte økonomiske situasjonen bes kontrollutvalget vurdere om økonomiske rapporteringsrutiner og tiltak Skaun kommune har er tilstrekkelig for å avdekke avvik tidlig nok.”

Kontrollutvalget vedtok prosjektplanen i sitt møte 25.09.2024 (sak 35/24). Rapporten svarer ut bestillingene i prosjektbeskrivelsen.

Følgende problemstillinger er besvart i rapporten:

1. Sikrer budsjettprosessen en realistisk og fullstendig budsjettering?
2. Har kommunen tilfredsstillende systemer og rutiner for budsjettstyring, avviksrapportering og tidlig nok igangsetting av korrigerende tiltak?
3. Er det lagt til rette for god politisk styring og kontroll i økonomiarbeidet?
4. Har kommunens ansatte tilstrekkelig kunnskap og kapasitet til økonomiarbeidet?

Revisor har brukt intervju, dokumentgjennomgang og spørreundersøkelser med 100% svarprosent i arbeidet.

En foreløpig rapport ble sendt til kommunedirektøren for høringsuttalelse. Tilbakemeldingen fra kommunedirektøren følger rapporten som vedlegg 4. Kommunedirektørens fakta i uttalelsen er lagt til datadelen, utover dette har ikke høringssvaret medført endringer i rapporten.

Kommunedirektøren har også fått anledning til å uttale seg til den endelige rapporten, direkte til kontrollutvalget. Uttalelsen er vedlagt saken.

Rapporten er strukturert rundt de fire hovedproblemstillingene. De svakhetene og utfordringene revisor har funnet er til en viss grad generelle og overlapper mellom hovedproblemstillingene. Vi vil derfor kort summere opp hovedkonklusjonene for hver

hovedproblemstilling, deretter en samlet presentasjon av vurderingene og anbefalingene til slutt.

Revisors funn, vurderinger og anbefaling

1. Sikrer budsjettprosessen en realistisk og fullstendig budsjettering?

Revisor konkluderer med at administrasjonen har en hensiktsmessig arbeidsmåte for å sikre fullstendige årsbudsjetter, men realismen har svakheter.

2. Har kommunen tilfredsstillende systemer og rutiner for budsjettstyring, avviksrapportering og tidlig nok igangsetting av korrigerende tiltak?

Revisor konkluderer med at Skaun kommune har etablert system og rutiner for budsjettstyring og rapportering.

3. Er det lagt til rette for god politisk styring og kontroll i økonomiarbeidet?

Revisor konkluderer med at det er lagt til rette for god politisk styring og kontroll i økonomiarbeidet.

4. Har kommunens ansatte tilstrekkelig kunnskap og kapasitet til økonomiarbeidet?

Revisor konkluderer med at økonomiavdelingen har tilstrekkelig kompetanse og erfaring, men at kapasiteten er begrenset.

I sum "friskmelder" revisor Skaun kommunes arbeid med budsjett, budsjettoppfølging og økonomistyring, men revisor peker på noen forbedringspunkter og utfordringer som gjelder flere av hovedproblemstillingene:

- Økonomireglementet og delegeringsreglementet mangler oppdatering i tråd med gjeldende rutiner og ansvarsforhold i budsjettarbeidet.
- Tidlig involvering i budsjettarbeidet har svakheter og bør ha oppmerksomhet både politisk og administrativt.
- Systematisk risikovurdering mangler, særlig med tanke på å identifisere områder med risiko for feil både i budsjettprosessen og i budsjettoppfølgingen.
- Derav følger at realismen i budsjettet kan være mangelfull, da risiko for tilleggskostnader ikke er budsjettert.
- Langsiktige budsjettutfordringer og faktorer som kan påvirke kommunens økonomiske situasjon bør fortsatt ha høy oppmerksomhet.
- Økonomisk rapportering til politisk nivå bør komme tidligere for å avdekke avvik og gi mulighet til å iverksette nødvendige tiltak.
- Det er behov for fortsatt oppfølgings- og opplæringsbehov for ledere med økonomiansvar.

På bakgrunn av funn og vurderinger har revisor fire anbefalinger til kommunedirektøren:

- Oppdatere økonomireglementet og delegeringsreglementet.
- Vurdere tidligere politisk involvering i budsjettering og budsjettoppfølging.
- Etablere risikovurderinger til alle med økonomiansvar.
- Opplæring i økonomiarbeid av ledere med økonomiansvar.

Konseks vurderinger og anbefaling til kontrollutvalget

Vi er enig med revisors vurderinger på bakgrunn av funn i arbeidet med forvaltningsrevisjonen. Det er riktig at de fire hovedproblemstillingene kan svares ut med "friskmelding" av kommunen. Kommunen har systemer både for budsjettprosess, budsjettstyring og rapportering, både for ledere med økonomiansvar og politikere. Det er også tilstrekkelig kompetanse i økonomiavdelingen, men at kapasiteten for å gi støtte til ledere med økonomiansvar er begrenset.

Kommunedirektøren opplyser at budsjettarbeidet for kommende år starter med strategikonferansen i mai. Det er før man har behandlet fjorårets resultat. Det er derfor vanskelig å se hvordan tidligere politisk involvering vil kunne styrke budsjettarbeidet, det måtte i så fall mer være i hvilken grad involveres det politiske nivået og ikke tidspunktet for involveringen. Derfor foreslår vi for kontrollutvalget at anbefaling om å vurdere tidligere politisk involvering ikke oversendes kommunestyret.

Forslag til vedtak i saken vil derfor omhandle økonomi- og delegeringsreglement, arbeid med risikovurderinger og opplæring i økonomiarbeid av ledere med økonomiansvar.